



# kubánské postřehy

*Petr Jan Juračka (narozen 1985) je student doktorského studia hydrobiologie na katedře ekologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zároveň zde pracuje jako vědecký pracovník se zaměřením na studium zooplanktonu. Důležitou součástí jeho práce představuje vědecká mikrofotografie. Působí zároveň jako lektor fotografických workshopů především v Českém Švýcarsku, jako profesionální fotograf úzce spolupracuje se Zoo Praha či s MŠMT. Má na svém kontě řadu ocenění z mezinárodních fotografických soutěží. Snímky jsou k vidění na webu <http://petr.juracka.eu/>.*

Kuba je vnímána jako komunistický rudiment. Přesto nejfoceníjší jsou staré americké bouráky. Jak je to tam s focením komunistických symbolů? > Těžko říct, co je nejfoceníjší. Staré americké káry (těm říkají v Americe „Yank Tank“, na Kubě pak „máquina“) určitě patří mezi nejoblíbenější náměty, ale stejně tak turisté fotografují omšelé ulice, Kubánce, Karibik či tak všechno kolem sebe. Co do focení jsme nikdy nenarazili na problém, a to jsem zblízka fotil nedostavěnou atomovou elektrárnu, špinavou tržnici či vyřazené lokomotivy... Je ale pravda, že po příjezdu do země se mě imigrační oficírek zeptal, zda máme fotoaparát. Vzhledem ke 12 kg fotografické výbavy v příručím zavazadle nezbylo než přiznat, že jeden, skutečně

malý, máme. V okamžiku, kdy jsem na přímou otázku kolik vlastně máme objektivů, odpověděl že asi sedm, nebohému úředníkovi se orosilo čelo a zeptal se, zda by je mohl vidět. Miluju tyhle řečnické otázky, na které jiná než kladná odpověď neexistuje. Přikázal nám vše vyndat a vybalit z obalů. Kontroloval jeden kousek po druhém, pečlivě zapisoval označení jednotlivých částí výbavy a neustále se na něco ptal. Naštěstí... Naštěstí proto, že se zastavil u mojí GPSky, které se do země dovážet nesmějí. Vysvětlil jsem mu, že se jedná o dálkovou spoušť k foťáku, což mi uvěřil, a pustil nás do země.

*Chťejí místní peníze za focení? > V ulicích Havany jsme takové lidi viděli, obvykle*

nějak legračně ustrojení ochotné se za peso nechali fotit s turisty, případně sami. Moje „obět“ však zpravidla nevěděli, že je někdo fotí. Chvála teleobjektivu. A když o mě věděli, tak ještě zamávali a nebo se usmáli do objektivu. Jsou zlatí. A rozhodně se k nám nikdo za celou dobu nezachoval agresivně - okradli nás v tichosti, řidič autobusu si řekl o úplatek s radostí a i ti imigrační policajti se na nás při výslechu celou dobu vlastně usmívali.

Bere mladá generace Castra jako revoluci-onáře - ochránce před imperialistickým zlem, nebo jako člověka, jež zbrzdil pokrok Kubě. Přece jen má „na svědomí“ desetileté ekonomické sankce své země a per-





sekuce vůči vlastním lidem. > Vzhledem ke značné jazykové bariéře se mně na tuto otázku odpovídá dosti těžko. My neumíme španělsky a většina Kubánců neumí příliš dobře anglicky. Pokud však najdete někoho, kdo anglicky mluví, většinou se na toto téma stejně nechce bavit. Měli jsme zkušenost s jedním člověkem tak kolem čtyřicítky a jeho asi dvacetiletým kamarádem, po kterých jsme chtěli, aby nás za jedno z našich kol svezli autem na celkem vzdálené lokality, což se samozřejmě v zemi nesmí a hrozí jim z toho kriminál. A musíme říct, že nás hodně překvapilo, jak opravdový strach měli. Když jsme seděli na zadních sedadlech jejich auta! Získali jsme pocit, že si mnozí

Kubánci asi myslí, že to ve světě funguje v podstatě podobně jako u nich. Bylo pro ně dost nepředstavitelné, když jsme jim vyprávěli, že pokud chceme cestovat v rámci Evropy, nemusíme mít ani pas – a že nemusíme emigrovat, když chceme žít jinde... Rekl bychom, že nám to prostě nevěřili. Bratry Castrovi každopádně na Kubě milují, uctívají a přes to nejede vlak. Když jsme se bavili s lidmi různých národností (s Evropany, Kubánci, Američany atd.) o budoucím osudu Kuby, nikdo nám neřekl pevný názor. Buď se má za to, že se po případném pádu režimu nestane nic, anebo že tam nastoupí Američani a udělají z toho exkluzivní rezidenci, druhou Havaj. Kdo ví...

Říká se, že běloch je v zemi vnímán jako chodící bankomat. Cítili jste se tak? > Určitě. Ale taky jako invalidi co nemají nohy a zaručeně potřebují někam svést „bicitaxikem“. Tahle obvykle podomácku upravená kola představují způsob obživy pro velkou část Kubánců, kteří jsou schopní a ochotní v tropickém podnebí nejen sedět a čumět, ale i šlapat (těch je ale zřejmě menšina). Většinu jejich klientely tvoří místní lidé, vozit turisty mají zakázáno. Nicméně turisté platí v konvertibilních pesos a jsou tak pod neustálou palbou nabídek na svezení. Největší nátlak jsme zažili v Havaně, kde jsme museli odmítnout pět (!) nabídek než jsme přešli jednu ulici v centru. Neustálé houkání, volání a pohovzdování ze strany bicitaxikářů byly

hlavními důvody, proč jsme se po přiletu do Havany hned těšili, až nasedneme na vlastní kola. Bláhově jsme si totiž mysleli, že bicitaxi dají turistům na kolech pokoj. Ha, nedají... Jeden velmi podnikavý taxikář v Trinitadu na nás zvolal: „Taxi?“. Potukal jsem si na čelo a ukázal na plně naložená kola pod námi. „Ubytování?“. „Máme“. „Hm, hm, hm... navigace do centra?“. Ukázal jsem na hlavní náměstí, které bylo od nás asi 20 metrů. Našval se a odjel. Kapitalistického ducha jsme mu nemohli odepřít, ale opravdu netuším, co by dělal, kdybychom byli první kývli a chtěli se nechat svezet. Tenhle týpek by nám prodal i stín, ve kterém stojí, a ne jeden americký amigo by za něj ještě rád zaplatil.









> Babička v centru Trinidadu - čekal jsem možná půl hodiny, než vystoupila ze stínu na světlo.



> Ne, to není vězení. Kubánci mají prostě všechno zamřížované, asi jim to nic nikdo nevzal. Ale vypadá to, že jim mříže nevadí, Trinidad.







> Bicítaxi - tak Kubánci říkájí fenoménu, který mnoha z nich zajišťuje obživu. Trinidad.



> Dobře to mají někteří zařízené. Morón.



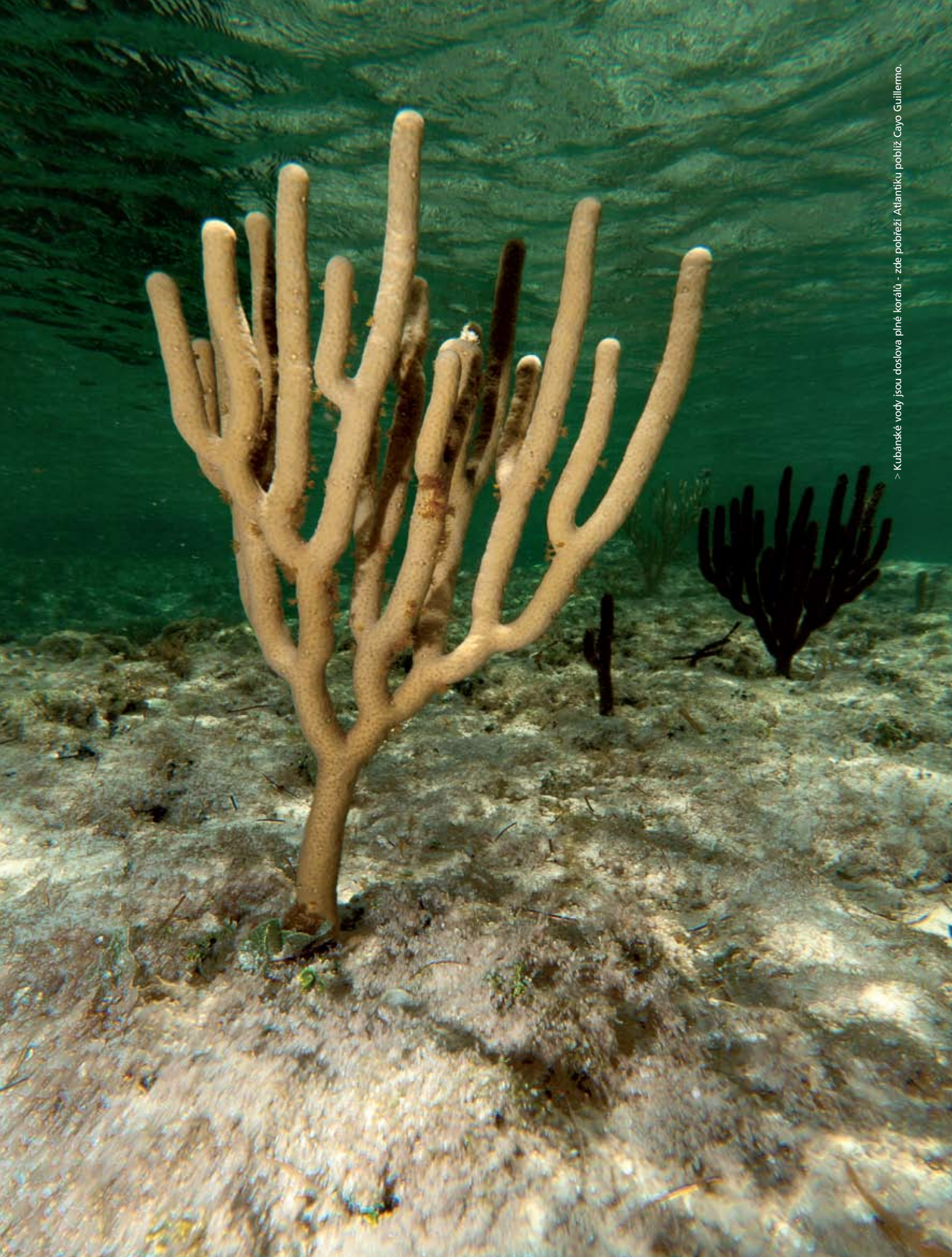
> Tento Mangrovnik čeká na déšť již několik měsíců. Pobřeží Atlantiku u Cayco Coco.



> Na konci světa u karibského pobřeží, Rancho Luna.







> Kubánské vody jsou doslova piné korálů - zde pobřeží Atlantiku poblíž Cayo Guillermo.









> Pomíjivá karibská pohoda - toho večera nás v noci pod širákem okradli.



> *Gecarcinus ruricola* je velmi hojný zemní krab Kuby. Na snímku samička nese vajíčka, aby je nakladla do moře.



> Veteránem v Parque Nacional Cienaga de Zapata.



> Co dodat? Možná jen, že udržet cokoliv na mořském pobřeží v dobrém stavu není prostě snadné... Havana







> Byl jsem hodně rád, že nás tenhle člověk neviděl. Mít o pár milimetrů kratší objektiv, bylo by možná všechno jinak.